

Årsberättelse 2019

Landsbygdsnämnden.

Beslutad av Landsbygdsnämnden, den 5 februari 2020 § 6

Innehåll

1. Förslag till beslut.....	3
2. Samordnande landsbygdsstrategens bedömning och analys	4
2.1 Samordnande landsbygdsstrategens analys av verksamhetens prognos. ...	4
2.2 Framåtblick.....	5
3. Sammanfattande iakttagelser.....	6
4. Nämndens bidrag till utveckling inom kommunens verksamhetsmål. ...	8
4.1 Mål inom Hållbar tillväxt	9
4.2 Mål inom Människors egenmakt	12
5. Analysunderlag – ekonomi.....	17
5.1 Enheternas ekonomiska resultat	18
5.2 Intäkts- och kostnadsutveckling.....	20
5.4 Investeringar	20
6. Övriga åtaganden.....	20
7. Fem år i sammandrag.....	22
8. Bilagor.....	23
Bilaga 1 Bidrag för landsbygdsutveckling	23
Bilaga 2 Bidrag upprustning samlingslokaler	24
Bilaga 3 Ekonomisk uppföljning 2019.....	24

1. Förslag till beslut.

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till Landsbygdsnämnden

1. Landsbygdsnämnden fastställer årsberättelsen för 2019.
2. Årsberättelsen överlämnas till Kommunstyrelsen för vidare hantering.

2. Samordnande landsbygdsstrategens bedömning och analys

2.1 Samordnande landsbygdsstrategens analys av verksamhetens prognos.

Nämndens uppföljning är fokuserad på avvikelserapportering, vilket är i linje med den tillitsstyrning som kommunen tillämpar. Beskrivningar av goda resultat hålls korta eller utelämnas för att ge utrymme för att beskriva de områden där ytterligare förbättringar bör ske.

De mål där utfallet visar att åtagandet att bidra till utveckling inom kommunens verksamhetsmål uppfylls helt behandlas till liten del i analysen. Analysen behandlar mestadels förbättringsområden inom mål där utfallet är att nämnden i hög utsträckning eller delvis uppfyller åtagandet.

Nämndens utfall för perioden uppgår till 5 761 tkr, vilket motsvarar 92 procent av den tilldelade budgetramen. Nämndens personalkostnader har sedan förra året minskat med 12 procent. Utvecklingen är hänförlig till att den nya nämndkonstellationen efter valet 2018. Den nya konstellationen leder till lägre kostnader, främst på grund av att arvode inte utgår till nämndens ordförande

En ökning av tillgången till bredband utanför tätort har skett, men fortfarande är utbyggnadstakten alltför låg. Det innebär att Örebro kommun troligen inte kommer att nå i bredbandsstrategins mål vad det gäller utbyggnaden. Det beror på en rad faktorer. En faktor är att de tätare områdena är utbyggda. De marknadsmässiga incitamenten för en utbyggnad i glesa områden är svaga. Ju glesare områden, desto dyrare att bygga för marknadens aktörer, vilket i sin tur, om en utbyggnad planerades, skulle innebära en helt orimlig kostnad för kunden. En annan faktor är att en av nätbyggarna har under en lång tid blockerat områden där de haft avtal med kunder men ändå inte byggt.

Ett annat problem är Telias nedläggning av kopparnätet, där ytterligare sex telestationer släcks ned i Örebro kommun inom det närmaste året. Detta gör att många hushåll riskerar att få betydligt sämre uppkoppling eller att i princip bli utan. Nedläggningen av kopparnätet sker ofta i glesa områden och Örebro kommun behöver en strategi kring hur detta ska bemötas, samt om och hur de kommunala medlen för kanalisering kan användas i detta sammanhang.

Landsbygdsenheten har ännu inte haft möjlighet att skapa ett engagemang hos kommunens landsbygdsföreningar till att bilda ett kommunbyggeråd. Kanske är inte heller intresset så starkt hos landsbygdsföreningarna. Landsbygdsenheten behöver nämndens stöd i att sätta en prioritetsordning där olika uppdrag, som detta, ställs mot varandra, utifrån de personalresurser som nämnden förfogar över.

Uppföljningen av landsbygdsprogrammet är påbörjad enligt den modell som tagits fram. Hittills har tillvägagångssättet fungerat väl.

I landsbygdsprogrammet framgår att Örebro kommun ska implementera och tillämpa landsbygdsräddning i den kommunala organisationen. Landsbygdsnämnden gav i uppdrag till landsbygdsenheten att, tillsammans med en parlamentarisk arbetsgrupp, ta fram riktlinjer för landsbygdsräddning i Örebro kommun, vilket också gjordes. Kommunövergripande riktlinjer beslutas av Kommunstyrelsen. När riktlinjerna fördes över till Kommunstyrelsen för beslut sköts beslutet på framtiden på grund av att en ny styrmodell planeras och att det inte var

lämpligt att införa nya styrdokument i det läget. Frågeställningen för nämnden framåt är om och på vilket sätt landsbygdssäkring planeras ingå i den nya styrmodellen.

Landsbygdsnämndens medborgardialoger är välbesökta och medborgarna som deltar känner sig till en överväldigande majoritet lyssnade på. Nämndens mål är mer jämställda medborgardialoger, där fler grupper har möjlighet att ge uttryck för sina åsikter och en jämnare fördelning avseende ålder och kön. Utfallet visar på en ytterligare minskad andel kvinnor som deltar på nämndens medborgardialoger. Unga vuxna samt föräldrar till förskole- och skolbarn/ungdomar är också grupper som är starkt underrepresenterade vid nämndens medborgardialoger. Landsbygdsnämnden kommer under år 2020 att prioritera arbetet med digitala lösningar för att komma till rätta med den ojämna fördelningen.

2.2 Framåtblick.

Landsbygdsnämnden och landsbygdsenheten behöver inför år 2020 och resterande mandatperiod påbörja ett prioriteringsarbete, där de olika uppdrag som nämnden ålägger landsbygdsenheten ges en prioritetsordning. Detta för att öka effektiviteten i att uppfylla åtaganden när det gäller verksamhetsmålen.

Det viktiga arbetet med att följa upp landsbygdsprogrammet fortsätter utifrån den beslutade modellen. En kontinuerlig utvärdering ska genomföras för att uppnå bästa effekt.

Landsbygdsnämnden bör bevaka om och hur den nya styrmodellen innefattar landsbygdssäkring och hur landsbygdsperspektivet behandlas i densamma.

Det är mycket viktigt att nämnden följer bredbandsutbyggnaden utifrån den relativt långsamma utbyggnadstakten i förhållande till målen och när det gäller nedsläckningen av kopparnätet.

Ett prioriterat arbete är att sträva mot mer jämställda medborgardialoger, där digital teknik kan vara ett verktyg. Arbetet har påbörjats genom en försöksomgång via Facebook för att nå kvinnor på landsbygden utifrån vissa temata.

3. Sammanfattande iakttagelser

Nedan sammanfattas nämndens bidrag till utveckling inom de av kommunens verksamhetsmål som är aktuella för nämnden d.v.s. där nämnden tilldelats indikatorer och/eller utvecklingsuppdrag. Nämnden redovisar en bedömning av i vilken utsträckning åtagandet att bidra till utveckling inom kommunens verksamhetsmål förväntas uppfyllas; helt, i hög utsträckning eller delvis, och en kort lista över Positiva iakttagelser och Förbättringsområden inom målet.

Aktuella mål för nämnden	Nämndens prognos är att åtagandet uppfylls	Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
Positivt näringsklimat	I hög utsträckning	Kommunstyrelsen har, utifrån förslag från Landsbygdsnämnden, inrättat ett landsbygdspris i tre kategorier, där företagande och entreprenörskap är viktiga inslag.	Gemensam aktivitetsplan för näringslivsutveckling inom avdelning näringsliv behöver tydligare uppföljning inom avdelningen. Det behövs en diskussion angående de gemensamma företagarträffarna, syfte, tema, antal.
Bra kommunikationer	I hög utsträckning	En ökning av tillgången till bredband i form av fiber utanför tätort har skett.	Utbyggnadstakten motsvarar inte kommunens mål enligt bredbandsstrategin
Långsiktig och hållbar ekonomi	I hög utsträckning	Budgetramen hålls	Ett överskott vdg bidrag landsbygdsutveckling
Medborgarnas inflytande och påverkan	I hög utsträckning	Intresset för Landsbygdsnämndens medborgardialoger har ökat.	Frågan angående bildandet av ett kommunbyggeråd bör sättas in en prioritetsordning.

Aktuella mål för nämnden	Nämndens prognos är att åtagandet uppfylls	Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
Jämlika livsvillkor	I hög utsträckning	Uppföljningen av Landsbygdsprogrammet är påbörjad. Modellen för uppföljningen har hittills fungerat väl.	Riktlinjer för landsbygdssäkring är ej beslutade i KS. Detta beroende på införandet av en ny styrmodell.
Meningsfull fritid	I hög utsträckning	Landsbygdsnämndens bidrag är kända och ansökningar fortsätter att strömma in	En minskning av ansökta eller beviljade bidrag vdg landsbygdsutvecklingsbidrag.
Respekt för lika värde och mänskliga rättigheter	Delvis	Ett försök med digitala möjligheter för de grupper som är underrepresenterade vid nämndens fysiska medborgardialoger att göra sin röst hörd är påbörjat.	Andelen kvinnor som besöker nämndens medborgardialoger har minskat. Andelen yngre medborgare som kan göra sin röst hörd behöver öka.

4. Nämndens bidrag till utveckling inom kommunens verksamhetsmål.

Landsbygdsnämnden har ansvar för att inom sitt verksamhetsområde

- säkerställa att verksamhetsuppdraget enligt nämndreglementet utförs
- arbeta med en systematisk verksamhetsutveckling av kommunens verksamhet och
- upprätthålla god ekonomisk hushållning.

Detta ska utföras i enlighet med den värdegrund och de principer som Övergripande strategier och budget förmedlar. God ekonomisk hushållning säkerställs huvudsakligen i verksamhetsuppdraget och uppnås om nämnden utför sin verksamhet väl, kan betala för den och inte skjuter över betalningsansvaret på framtiden. För att uppnå god ekonomisk hushållning krävs också en god planering av varje nämnds resurser.

I kapitel 4 sammanfattas uppföljningen av det åtagande nämnden har för att bidra till utveckling inom de för nämnden aktuella verksamhetsmålen. Landsbygdsnämnden åtagande består av verksamhetsuppdraget enligt reglementet, utvecklingsuppdrag med utgångspunkt i ÖSB samt att redovisa indikatorer för att följa upp utvecklingen inom kommunens verksamhetsmål.

Nämndernas uppföljning är fokuserad på avvikelserapportering, vilket är i linje med den tillitsstyrning som kommunen tillämpar. Beskrivningar av goda resultat hålls korta eller utelämnas för att ge utrymme för att beskriva de områden där ytterligare förbättringar bör ske.

Inom varje mål redogör nämnden för:

- en bedömning av om nämndens åtagande är uppfyllt helt, i hög utsträckning eller delvis och en kort lista av Positiva iakttagelser och Förbättringsområden inom målet.
- utfall för indikatorer. Indikatorerna ska signalera i vilken utsträckning nämnden bidrar till målinriktad utveckling och ett säkrat verksamhetsuppdrag.
- en sammanfattande analys av nämndens bidrag till utvecklingen inom kommunens verksamhetsmål. Analysen har sin utgångspunkt i medborgarperspektivet och framhåller vilka effekter medborgarna kan förvänta sig, och vilka orsaker vi ser till att vi inte når önskade resultat där så är fallet. Här beskrivs också planerad och önskad utveckling.

4.1 Mål inom Hållbar tillväxt

Ur ÖSB 2019: Örebro kommun ska verka för både tillväxt och minskad klimatpåverkan. Den hållbara tillväxten är central för att klara kommunens utmaningar idag och imorgon. Örebro ska vara en kommun som anstränger sig för att företag ska kunna etablera sig, växa och utvecklas inom kommunen. Goda kommunikationer är en förutsättning för en fungerande vardag.

Mål: Örebro ska ha ett positivt näringslivsklimat där Örebro kommun underlättar att starta, utveckla och etablera företag.

Bedömningen är att Landsbygdsnämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om positivt näringsklimat i hög utsträckning kommer uppfyllas, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Kommunstyrelsen har, utifrån förslag från Landsbygdsnämnden, inrättat ett landsbygdspris i tre kategorier, där företagande och entreprenörskap är viktiga inslag. 	<ul style="list-style-type: none"> Gemensam aktivitetsplan för näringslivsutveckling inom avdelning näringsliv behöver tydligare uppföljning inom avdelningen. Det behövs en diskussion angående de gemensamma företagarträffarna gällande syfte, tema och antal.

Prognos för utvecklingsuppdrag

Ln	Utveckling-Uppdrag	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Målvärde 2019
	Landsbygdsenheten och näringslivsenheten ska skriva en gemensam aktivitetsplan för näringslivsutveckling där landsbygdsföretagen är inkluderade.	-	-	Gemensam aktivitetsplan genomförd	Gemensam aktivitetsplan genomförd
	Landsbygdsenheten och näringslivsenheten ska planera och genomföra företagarträffar på kommunens landsbygd		1	1	3

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om positivt näringsklimat

I och med att Landsbygdsnämndens reglemente har reviderats till att omfatta näringslivsutveckling så har det öppnat upp för ett tydligare samarbete mellan landsbygdsenheten och näringslivsenheten inom avdelning näringsliv. Ett exempel på det är den gemensamma aktivitetsplanen för näringslivsutveckling. En gemensam aktivitetsplan har alltså skapats och har till stora delar på att genomförts. Arbetet följs upp gentemot Landsbygdsnämnden, men en tydligare uppföljning inom Avdelning näringsliv behövs för att arbetet inte ska avstanna.

- Det finns behov av en tydligare, kontinuerlig och gemensam uppföljning av aktivitetsplanen. Antalet gemensamma företagarträffar har inte uppnått målvärdet.

Ett Landsbygdspris har inrättats av Kommunstyrelsen utifrån Landsbygdsnämndens initiativ. Företagande och entreprenörskap är viktiga inslag i kriterierna för priset, vilket förväntas få effekten att företagare och entreprenörer utanför Örebro tätort uppmärksammas i högre grad. Detta kan i sin tur stimulera till ökat företagande och entreprenörskap. Det var ett stort intresse för landsbygdspriset och många nomineringar inkom. Tre värdiga vinnare utsågs av jury, som fick sina pris vid Landsbygdsnämndens sammanträde 12/12 – 2019.

Mål: Medborgarna i Örebro kommun ska ha tillgång till bra kommunikationer.

Bedömningen är att Landsbygdsnämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om bra kommunikationer i hög utsträckning kommer uppfyllas, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • En ökning av tillgången till bredband i form av fiberanslutningar utanför tätort har skett 	<ul style="list-style-type: none"> • Utbyggnadstakten motsvarar inte kommunens mål enligt bredbandsstrategin

Prognos för indikatorer och utvecklingsuppdrag

Indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Målvärde 2019
Tillgång till bredband på 100 Mbit/s eller mer. Andel i procent.				
– tätort och småort.	90	92	93	Öka
– utanför tätort och småort	30	35	43	Öka
Kommentarer till indikatorernas prognos				
PTS mäter tillgången till bredband i oktober varje år och resultatet presenteras i mars, året därpå. Det innebär att 2019 års resultat blir känt våren 2020.				

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om bra kommunikationer

Det är glädjande att tillgången till bredband utanför tätort och småort, trots allt, har ökat. Utbyggnadstakten motsvarar ändå inte kommunens mål enligt bredbandsstrategin. Ett av skälen till detta är att en av nätbyggarna har under en lång tid blockerat områden där de

haft avtal med kunder men ändå inte byggt. Örebro kommun har inte ansvaret för utbyggnaden, utan den ska ske på marknadens villkor. Detta blir naturligtvis svårare och svårare ju glesare områden som behöver byggas ut. Kommunen behöver ändå göra det den kan och utifrån förutsättningarna bidra till att följa målsättningarna i bredbandsstrategin. Ett ytterligare problem är att Telia nu beslutat om nedläggning av ytterligare kopparledningar utgående från flera telestationer i Örebro kommun. Detta gör att många hushåll riskerar att få betydligt sämre uppkoppling eller att i princip bli utan. Landsbygdsnämnden har ett uppföljningsansvar vad det gäller bra kommunikationer på landsbygden, där bredband innefattas.

- En särskild strategi för de områden som drabbas av nedläggning av kopparnätet innan fiber finns tillgängligt bör formuleras.

Mål: Örebro kommuns ekonomi ska vara långsiktig och hållbar.

Fördjupad information om ekonomi finns i kapitel 5, Analysunderlag, ekonomi.

Bedömningen är att Landsbygdsnämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om långsiktig och hållbar ekonomi helt kommer uppfyllas, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • Budget i balans 	

Prognos för indikatorer och utvecklingsuppdrag

Indikatorer		Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Målvärde 2019
ÖSB	Budget i balans	Budget i balans	Budget i balans	Överskott 517 tkr	Budget i balans

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om långsiktig och hållbar ekonomi

Nämnden redovisar ett överskott på 517 tkr för år 2019

4.2 Mål inom Människors egenmakt

Ur ÖSB 2019: En människa som själv får vara aktiv i att forma sitt eget liv mår bra. En människa som har drivkraft att utveckla sig själv och sin omgivning ska få möjlighet till det. Örebro kommun ska bli bättre på att släppa lös den kraft som finns hos medborgare som kan och vill bidra till kommunens utveckling. I Örebro får alla möjligheter.

Mål: Medborgarnas möjlighet till inflytande och påverkan inför politiska beslut ska vara god.

Bedömningen är att Landsbygdsnämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om medborgarnas inflytande och påverkan i hög utsträckning kommer uppfyllas, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Intresset för Landsbygdsnämndens medborgardialoger har ökat. 	<ul style="list-style-type: none"> Frågan angående bildandet av ett kommunbygderåd bör sättas in en prioritetsordning.

Prognos för utvecklingsuppdrag

Utveckling-uppdrag	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Målvärde 2019
E-förslag ska prövas inom Landsbygdsnämndens ansvarsområde	Ej prövat	Ej prövat	Ej prövat	Prövat
Landsbygdsnämnden ska stimulera till bildandet av ett kommunbygderåd	-	-	Kommunbygderåd ej bildat	Kommunbygderåd bildat

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om medborgarnas inflytande och påverkan

Vad det gäller E-förslag kräver det kommunövergripande beslut. Prognosen visar att E-förslag inte kommer att prövas inom Landsbygdsnämndens ansvarsområde under år 2019. Ambitionen om att pröva E-förslag bör avvaktas tills ett kommunövergripande beslut tagits. Målsättningen tas bort i verksamhetsplan med budget för år 2020

Enligt prognos kommer det inte att ha bildats ett kommunbygderåd i Örebro kommun under år 2019. Bildande av ett kommunbygderåd bör härstamma från ett engagemang hos föreningar och byalag i kommunen. Det finns ingen egen direkt önskan från föreningarna att bilda ett kommunbygderåd. Landsbygdsenheten har gjort vissa förfrågningar om intresset men har inte haft tiden eller möjlighet att skapa ett engagemang hos föreningarna.

- Landsbygdsnämnden bör ta ställning till om hur detta uppdrag ska prioriteras i förhållande till andra uppdrag.

Bedömningen är ändå att Landsbygdsnämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om medborgarnas inflytande och påverkan i hög utsträckning kommer uppfyllas. Nämnden uppdrag, enligt reglementet, att genomföra medborgardialoger på kommunens landsbygd uppfylls och intresset för dialogerna har dessutom ökat under årets första åtta månader, då fem dialoger har genomförts. Den allmänna meningen hos deltagarna på dialogerna är, enligt mentometerundersökning, att dialogerna har givet dem möjlighet att göra sin röst hörd.

Mål: Människors livsvillkor ska vara jämlika.

Bedömningen är att Landsbygdsnämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om jämlika livsvillkor i hög utsträckning kommer uppfyllas, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Uppföljningen av Landsbygdsprogrammet är påbörjad. Modellen för uppföljningen har hittills fungerat väl. 	<ul style="list-style-type: none"> Riktlinjer för landsbygdssäkring är ej beslutade i KS. Detta beroende på införandet av en ny styrmodell.

Prognos för utvecklingsuppdrag

Utveckling-uppdrag	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Målvärde 2019
Landsbygdsprogrammet ska implementeras i hela den kommunala organisationen.	Implementering påbörjad enligt aktivitetsplan	Implementering genomförd	Implementering utvärderad. kvarvarande implementering genomförd.	Implementering utvärderad. Ev. kvarvarande implementering genomförd.
En modell för det kontinuerliga arbetet med genomförande, uppföljning och utvärdering av landsbygdsprogrammet i hela kommunkoncernen ska tas fram.		Modell klar	Uppföljning av landsbygdsprogrammet påbörjad. Modellen initialt utvärderad.	Uppföljning av landsbygdsprogrammet påbörjad. Modellen initialt utvärderad.
Kommunövergripande riktlinjer för landsbygdssäkring ska tas		Aktivitetsplan klar	Riktlinjer för landsbygdssäkring ej beslutade.	Riktlinjer beslutade och

fram och införs i den kommunala organisationen.				implementering påbörjad
Utveckla indikatorer av strategisk karaktär. Indikatorerna används till kontinuerlig översyn gällande offentlig och kommersiell service, samt tillgång till samlingslokaler och mötesplatser enligt översiktsplanens intentioner gällande de kommunala kärnorna	Arbetet pågår	Indikatorer klara	Indikatorer uppdaterade	Indikatorer uppdateras kontinuerligt

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om jämlika livsvillkor

Den kvarvarande implementeringen av landsbygdsprogrammet är genomförd under år 2019. En muntlig utvärdering har genomförts i den parlamentariska arbetsgruppen för uppföljning av landsbygdsprogrammet samt med presidiet.

Arbetet med uppföljning av landsbygdsprogrammet har påbörjats. En initial, muntlig utvärdering har genomförts i den parlamentariska arbetsgruppen för uppföljning av landsbygdsprogrammet samt med presidiet. Modellen för nämndens uppföljning av landsbygdsprogrammet har, enligt utvärderingen fungerat bra.

De framtagna kommunövergripande riktlinjerna för landsbygdssäkring har inte beslutats av kommunstyrelsen. Detta beroende på att en ny styrmodell för Örebro kommun ska tas fram. Det bedömdes inte som lämpligt att införa ett nytt styrdokument i det läget.

- Frågeställningen Landsbygdsnämnden bör ta med sig är om och vilket sätt landsbygdssäkring kommer att ingå i den nya styrmodellen.

Mål: Alla ska ha tillgång till en meningsfull fritid.

Bedömningen är att Landsbygdsnämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om meningsfull fritid i hög utsträckning kommer uppfyllas, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> • Landsbygdsnämndens bidrag är kända och ansökningar fortsätter att strömma in. 	

Prognos för indikatorer och utvecklingsuppdrag

Indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Målvärde 2019
Bidrag, landsbygdsutveckling, utbetalade medel, andel i procent.	84	100	77	100
Bidrag, upprustning samlingslokaler, utbetalade medel, andel i procent.	-	98	125	100

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om meningsfull fritid

Landsbygdsnämndens bidrag har stor betydelse för tillgången till meningsfull fritid i de mindre tätorterna och på landsbygden. De stimulerar föreningslivet till att skapa förutsättningar för meningsfull fritid. Tillgång till samlingslokaler är en viktig förutsättning för att kunna mötas och att genomföra aktiviteter av olika slag. Många samlingslokaler utanför Örebro tätort är i behov av upprustning, därför är den möjlighet som bidraget ger viktig för ett levande föreningsliv.

Bidrag Landsbygdsutveckling

I budgeten avsattes 1 000 tkr för bidrag till landsbygdsutveckling. Bidrag för totalt 767 tkr har under året beviljats och utbetalats till en mängd olika organisationer på landsbygden. Nämnden har under året bedrivit ett aktivt arbete för att säkerställa att föreningar på landsbygden har kännedom om möjligheten att söka bidrag för landsbygdsutveckling, men trots detta så finns kvarvarande medel. I bilaga 1, Bidrag för landsbygdsutveckling, redovisas vilka föreningar som sökt och beviljats medel under 2019.

Mål: I Örebro kommun ska alla människors lika värde och mänskliga rättigheter respekteras.

Bedömningen är att Landsbygdsnämndens åtagande att bidra till utveckling inom målet om respekt för lika värde och mänskliga rättigheter delvis uppfyllas, och ser följande:

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
	<ul style="list-style-type: none"> Andelen kvinnor som besöker nämndens medborgardialoger har minskat Andelen yngre medborgare som kan göra sin röst hörd behöver öka

Prognos för indikatorer och utvecklingsuppdrag

Indikatorer	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Målvärde 2019
Andel kvinnor/flickor som deltar i medborgardialoger angivet i procent.	45	39	36	Jämnare fördelning
Andel män/pojkar som deltar i medborgardialoger angivet i procent.	55	61	64	Jämnare fördelning
Andel deltagare på medborgardialoger 45 år eller yngre angivet i procent	-	-	19	

Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målet om respekt för lika värde och mänskliga rättigheter

Nämndens mål är mer jämställda medborgardialoger, där fler grupper har möjlighet att ge uttryck för sina åsikter och en jämnare fördelning avseende ålder och kön. Utfallet visar på en ytterligare minskad andel kvinnor som deltar på nämndens medborgardialoger. De mentometerundersökningar som görs vid dialogerna visar också på en snedfördelning vad det gäller ålder när det gäller deltagande vid dialogerna. Medelåldern på deltagarna är relativt hög. Grupper som behöver nås i högre grad för att uppnå jämställdhetsintegrering är kvinnor, unga vuxna samt föräldrar till förskole- och skolbarn/ungdomar.

- Nämnden behöver, tillsammans med landsbygdsenheten, finna ett sätt att lösa den ojämna fördelningen. Det har beslutats att genomföra en försöksomgång för att nå kvinnor på landsbygden via Facebook utifrån vissa temata.

5. Analysunderlag – ekonomi.

Nämndens utfall för perioden uppgår till 5 761 tkr, vilket motsvarar 92 procent av den tilldelade budgetramen.

Budget 2019	Tkr
Budget 190101	6 182
Överfört resultat 2018	26
Kompensation höjt PO-påslag förtroendevalda	34
Löneökning 2019	36
Budget 191231	6 278

I tabellen ovan redovisas de budgetförändringar som Kommunstyrelsen fattat beslut om under verksamhetsåret. Landsbygdsnämnden fick tillskott i form av överfört resultat på 26 tkr med anledning av redovisat överskott för 2018. Det interna personalomkostnadspåslaget höjdes för förtroendevalda, varför nämnden kompenenserades med 34 tkr. Med anledning av 2019 års lönerevision kompenenserades nämnden med 36 tkr för att täcka de ökade kostnaderna för köp av tjänster från Landsbygdsenheten.

Budgetrevideringar år 2019	Budget	Överf. Resultat	Höjt PO-pålägg	Löneökning	Budget
Belopp i tkr	190101	2018	Förtroendevalda	2019	191231
Nämnd	-1 078		-34		-1 112
Medborgardialoger	-120				-120
Planeringsreserv	-66	-26			-92
Bidrag Landsbygdsutveckling	-1 000				-1 000
Landsbygdsstöd företagarg	-600				-600
Bidrag till upprustning av samlingslokaler	-1 000				-1 000
Landsbygdsnytt	-375				-375
Leader	-510				-510
Ersättning till Landsbygdsenheten	-1 433			-36	-1 469
Nettokostnad	-6 182	-26	-34	-36	-6 278

Nämnden fattade i delår 1 beslut om budgetrevideringar med anledning av de medel som tillförts. Planeringsreserven utökades med de 26 tkr som tilldelats i överfört resultat. Kompensationen för höjt PO-pålägg för förtroendevalda budgeterades på nämnden då kostnadsökningen infaller på posten för nämndens egna kostnader. Budgetjustering för löneökning 2019 budgeterades på ersättning till landsbygdsenheten för att kompensera för kostnadsutvecklingen.

5.1 Enheternas ekonomiska resultat

Landsbygdsnämnden Belopp i tkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse Bud-Bokslut	Förändring % 2018-2019
Nämnd	-1 087	-1 112	-939	173	-14%
Medborgardialog	-67	-120	-87	33	30%
Planeringsreserv	0	-92	0	92	
Bidrag Landsbygdsutveckling	-959	-1 000	-767	233	-20%
Landsbygdsstöd företagorganisationer	-600	-600	-600	0	0%
Bidrag till upprustning av samlingslokaler	-489	-1 000	-1 102	-102	125%
Landsbygdsnytt	-574	-375	-279	96	-51%
Leader	-510	-510	-510	0	0%
Ersättning till Landsbygdsenheten	-1 448	-1 469	-1 477	-8	2%
Nettokostnad	-5 734	-6 278	-5 761	517	0%

Av nämndens budgetutrymme på 6 278 tkr har 5 761 tkr nyttjats under året, vilket motsvarar 92 procent av den tilldelade budgetramen.

Nämnd

Landsbygdsnämndens utfall för egna kostnader uppgår till 939 tkr vilket är 14 procent lägre än föregående verksamhetsår. Kostnaderna för arvoden uppgår till 770 tkr vilket är 116 tkr lägre än förra året. Kostnadsminskningen beror på att nämnden sedan valet 2018 har en förändrad konstellation som leder till lägre arvodeskostnader. Kostnaderna för Ipads uppgick till 84 tkr och kostnaderna för kompetensutveckling och resor uppgick under året till 13 tkr. Representation, reklam och övrigt summerade till 47 tkr.

Under 2019 infördes landsbygdspriset i tre olika kategorier där kostnaden för prissummer totalt uppgår till 25 tkr. Till 2020 bokförs kostnaden på ett separat kostnadsställe.

Medborgardialoger

Kostnaderna för nämndens medborgardialoger uppgick under året till 87 tkr, där 13 tkr avser arvoden och 47 tkr avser kostnader för annonser, lokalhyror och fika.

Planeringsreserv

Planeringsreserven uppgick till 92 tkr som reserv för oförutsedda kostnader. Vid årets början budgeterades 66 tkr i reserven. Under året har överfört resultat budgeterats på reserven. Medlen har inte nyttjats.

Planeringsreserv 2019	Tkr
Planeringsreserv 190101	66
Överfört resultat 2018	26
Planeringsreserv 191231	92

Bidrag Landsbygdsutveckling

I budgeten avsattes 1 000 tkr för bidrag till landsbygdsutveckling. Bidrag för totalt 767 tkr har under året beviljats och utbetalats till en mängd olika organisationer på landsbygden. Nämnden har under året bedrivit ett aktivt arbete för att säkerställa att föreningar på landsbygden har kännedom om möjligheten att söka bidrag för landsbygdsutveckling, men trots detta så finns kvarvarande medel. I bilaga 1, Bidrag för landsbygdsutveckling, redovisas vilka föreningar som sökt och beviljats medel under 2019.

Landsbygdsstöd företagorganisationer

Landsbygdsstöd till företagorganisationer betalas ut efter samma modell som 2018 och 600 tkr har betalats ut under 2019, vilket motsvarar budget.

Bidrag upprustning samlingslokaler

Nämnden har en budget på 1 000 tkr för bidrag till upprustning av samlingslokaler på landsbygden. Intresset för bidraget har under året varit stort och då flera ansökningar inkom samtidigt som nämnden prognostiserade med överskott så beviljades bidrag för 1 102 tkr under året. I bilaga 2, bidrag till upprustning av samlingslokaler på landsbygden, redovisas vilka föreningar som sökt och beviljats medel under 2019.

Landsbygdsnytt

Tidningen Landsbygdsnytt delas ut till hushåll i Glanshammar, Tysslinge, Östernärke och Axberg-Kil vid fyra tillfällen per år. Kostnaderna har under året uppgått till 279 tkr, vilket beror på att en faktura för produktion av tidningen hamnade på 2018 års verksamhetsår i anslutning till föregående bokslut.

Leader

Kostnaden för medfinansiering i Leader Mellansjölandet är 510 tkr för hela året, vilket motsvarar budget.

Ersättning till Landsbygdsenheten

Kostnaderna för ersättning till Landsbygdsenheten uppgår till 1 477 tkr och består av personal- och personalomkostnader för de landsbygdsstrateger som arbetar med nämndens verksamhet. Under året har ett aktivt arbete med planering av ekonomin bedrivits för att nyttja resurserna så effektivt som möjligt då ärendemängden är hög. Enheten har haft vakanser och de medel som då uppstått har nyttjats genom att konsulter har anlåtats för vissa uppdrag.

I bilaga 3 ”Ekonomisk uppföljning 2019” finns en mer detaljerad redovisning av nämndens kostnader 2019.

5.2 Intäkts- och kostnadsutveckling

Landsbygdsnämnd Bruttoredovisning Belopp i tkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Bokslut 2019	Avvikelse Bu-Boksl	Förändr % 2018-2019
Kostnader					
Personalkostnader ¹⁾	-889	-936	-784	152	-12%
Övriga kostnader	-4 845	-5 342	-4 977	365	3%
Summa kostnader	-5 734	-6 278	-5 761	517	0%
Intäkter					
Övriga intäkter					
Summa intäkter					
Nettokostnad	-5 734	-6 278	-5 761	517	0%

1) Endast arvoden till nämndledamöter.

Nämnden har under året haft en oförändrad nettokostnadsökning på total nivå, men nettokostnaderna har förändrats inom kategorierna ”personalkostnader” samt ”övriga kostnader”.

Nämndens personalkostnader har sedan förra året minskat med 12 procent. Utvecklingen är hänförlig till att den nya nämndkonstellationen efter valet 2018. Den nya konstellationen leder till lägre kostnader, främst på grund av att arvode inte utgår till nämndens ordförande.

Nämndens övriga kostnader har ökat 3 procent mellan åren. En högre nettokostnadsökning var att vänta med anledning av att nämnden fick ett budgettillskott inför 2020 för att utöka bidraget för upprustning av samlingslokaler. Att nettokostnadsökningen uteblivit förklaras av att det återstår 233 tkr av budgeten för bidrag till landsbygdsutveckling samtidigt som kostnaderna för Landsbygdsnytt är 100 tkr lägre än förväntat med anledning av att vissa produktionskostnader belastade 2018 istället för 2019.

5.4 Investeringar

Landsbygdsnämnden har inte tilldelats några investeringsmedel i budget 2019.

6. Övriga åtaganden.

Örebro kommun blir en hållbar kommun, både ur socialt, ekologiskt och ekonomiskt perspektiv, först när samtliga nämnder tar hänsyn till politiskt beslutade förhållningssätt och låter dem genomsyra den ordinarie verksamheten. Nedan följer de kommungemensamt prioriterade åtaganden som nämnden har för att kommunen ska kunna utvecklas hållbart.

Markeringen visar om arbetet med åtagandet pågår enligt plan, om arbetet är på planeringsstadiet eller om nämnden behöver stöd.

Kommunövergripande åtgärder	Pågår	Planeras	Behöver stöd	Eventuell kommentar
<p>Mänskliga rättigheter: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställts i styrdokumentet rörande HBTQ, teckenspråk, barnets rättigheter, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld utförs</p>	☒	☐	☐	
<p>Digitaliseringsstrategin: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att kulturen och arbetssätten inom nämnden stödjer utvecklingen enligt digitaliseringsstrategin.</p>	☒	☐	☐	
<p>Jämställdhet: Nämnden ansvarar för att kunskapsnivån höjs och att de åtgärder som fastställts i Strategi för ett jämställt Örebro utförs</p>	☒	☐	☐	
<p>Nämnden ansvarar för att säkerställa att samverkan sker med det civila samhället</p>	☒	☐	☐	
<p>Nämnden ansvarar för att möjliggöra för människor att leva och verka på landsbygden</p>	☒	☐	☐	

7. Fem år i sammandrag.

Text	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019
Fördelade medel landsbygdsutvecklingsbidraget angett i procent.	63	86	84	100	77
Fördelade medel bidrag till upprustning av samlingslokaler	-	-	-	98	110
Tillgång till bredband på 100 Mbit eller mer, andel i % tätort och småort/ utanför tätort & småort	80/20	89,3/22,8	90/31	92/35	93/43
Andel kvinnor/flickor angivet i procent		44	45	39	36
Andel män/pojkar angivet i procent		56	55	61	64
Andel deltagare på medborgardialoger 45 år eller yngre angivet i procent					19

8. Bilagor.

Bilaga 1 Bidrag för landsbygdsutveckling

Ärende	Projekt	Förening	Sökta medel	Beviljade medel	Beslut	Datum beslut	Bidrag utbet
Ln 44/2019	Odenfestivalen 2019	Scenit	45 000 kr	45 000 kr	Beviljat	2019-02-14	Ja
Ln 58/2019	Fotbollsskola 2019	Hampetorp Odensbackens IF	10 000 kr	- kr	Avslag	2019-03-14	-
Ln 65/2019	It-utbildning	Vinöns kultur -och hembygdsförening	15 000 kr	15 000 kr	Beviljat	2019-03-14	Ja
Ln 60/2019	Vintrosloppet 2019	Vintrosa Idrottsällskap	7 000 kr	7 000 kr	Beviljat	2019-03-14	Ja
Ln 54/2019	Tysslingedagen 2019	Tysslinge företagare	40 000 kr	40 000 kr	Beviljat	2019-03-14	Ja
Ln 110/2017	Kompletterande medel, badplats med flytbrygga	Bocksboda byalag	10 300 kr	10 300 kr	Beviljat	2019-03-14	Ja
Ln 75/2019	Två teaterföreställningar	Axbergs Folkets Hus	1 000 kr	1 000 kr	Beviljat	2019-04-11	Ja
Ln 78/2019	Valborgsfirande i Glanshammar	Glanshammar IF	12 000 kr	9 000 kr	Beviljat	2019-04-11	Ja
Ln 73/2019	Hjälmarfestivalen	Vinöns kultur- och hembygdsförening	100 000 kr	45 000 kr	Beviljat	2019-04-11	Ja
Ln 93/2019	Ervalladagen 2019	Ervalla Bygdclag	50 000 kr	40 000 kr	Beviljat	2019-05-09	Ja
Ln 98/2019	Valborgsmässfirande i Ölmbrotorp	Axbergs IF	5 000 kr	5 000 kr	Beviljat	2019-05-09	Ja
Ln 131/2019	Med smak av Närke	Segersjö faltrittklubb	89 000 kr	45 000 kr	Beviljat	2019-06-13	Ja
Ln 122/2019	Järle marknad	Järle byalag	11 500 kr	11 500 kr	Beviljat	2019-06-13	Ja
Ln 123/2019	Hantverksutställning försäljning i Järle stationsmagasin	Järle byalag	9 300 kr	4 000 kr	Beviljat	2019-06-13	Ja
Ln 124/2019	bakluckeloppis i Järle	Järle byalag	5 000 kr	- kr	Avslag	2019-06-13	-
Ln 118/2019	Gällersta visfestival 2019	Gällersta Forngård	40 000 kr	40 000 kr	Beviljat	2019-06-13	Ja
Ln 116/2019	Midnattssolsrallyt	Teknis Motor Club	50 000 kr	10 000 kr	Beviljat	2019-06-13	Ja
Ln 109/2019	Firande av föreningens 60- årsjubileum	PRO Asker-Lännäs	20 000 kr	- kr	Avslag	2019-06-13	-
Ln 115/2019	Utomhusbasketurnering för barn och vuxna	Stora Mellösa- Åsbyvikens IF	15 000 kr	15 000 kr	Beviljat	2019-06-13	Ja
Ln 113/2019	Upprustning av rastplatsen vid Kyrkspången	Föreningen Längen	60 000 kr	60 000 kr	Beviljat	2019-06-13	Ja
Ln 165/2019	Kulturglädje i Glanshammarsbygd	Samverkarna i Glanshammarsbygden	20 000 kr	20 000 kr	Beviljat	2019-09-19	Ja
Ln 154/2019	Naturfotodagen 2019	Naturens teater	25 000 kr	15 000 kr	Beviljat	2019-09-19	Ja
Ln 152/2019	Gillesdans för sällskap och motion	Glanshammars dansgille	9 000 kr	9 000 kr	Beviljat	2019-09-19	Ja
Ln 178/2019	Teater i Axberg	Axberg Folkets Hus	5 300 kr	5 300 kr	Beviljat	2019-10-17	Ja
Ln 177/2019	Hidingsta Fritidsgård	Norrbyås	20 000 kr	20 000 kr	Beviljat	2019-10-17	Ja
Ln 172/2019	Införskaffande av hjärtstartare	Hampetorps	25 000 kr	- kr	Avslag	2019-10-17	-
Ln 170/2019	Vinter i Tysslinge	Tysslinge företagare	25 000 kr	10 000 kr	Beviljat	2019-10-17	Ja
Ln 182/2019	Förnya Odensbacken - Kommunal medfinansieri	Odensbackens Vägförening	210 913 kr	210 913 kr	Beviljat	2019-11-14	Ja
Ln 184/2019	Anskaffning av bärbar trådlös mikrofon	Glanshammars dansgille	5 000 kr	5 000 kr	Beviljat	2019-11-14	Ja
Ln 171/2019	Julmarknad i Vintrosa	Lions Clubb kilsbergen	18 000 kr	10 000 kr	Beviljat	2019-11-14	Ja
Ln 193/2019	Inköp av material till Tegelhuset	Föreningen Tegelhuset	28 000 kr	11 000 kr	Beviljat	2019-12-12	Ja
Ln 189/2019	Installation av filter för vattenrening	Lännäs	47 950 kr	47 950 kr	Beviljat	2019-12-12	Ja

Totalt 1 034 263 kr 766 963 kr
Varav ej utbetalt 191231 - kr
Återbet av beviljade medel - kr
Bokförda utvecklingsbidrag 191231 766 963 kr

Bilaga 2 Bidrag upprustning samlingslokaler

Ärende	Projekt	Förening	Sökta medel	Beviljade medel	Beslut	Datum beslut	Bidrag utbet	Datum återrapport
Ln 202/2018	Upprustning av Gällersta forngård	Gällersta Forngårdsförening	194 415 kr	194 415 kr	Bifall	2019-01-17	Ja	Ej aktuellt
Ln 210/2018	Ljudanläggning, hörselslinga och projektor	Betaniaförsamlingen i Odensbacken	193 512 kr	- kr	Avslag	2019-03-14	-	
Ln 84/2019	Upprustning av Bygdegårdsföreningen Björneborg	Bygdegårdsföreningen Björneborg	213 425 kr	213 425 kr	Bevilja	2019-05-09	Ja	
Ln 146/2019	Upprustning av Glanshammarsryttarnas nuvarande klubbstuga	Kolja byalag	400 000 kr	400 000 kr	Bevilja	2019-09-19	Nej	
Ln 148/2019	Solcellsanläggning och två laddstolpar	Vintrosa Folkets Hus förening	300 000 kr	300 000 kr	Bevilja	2019-09-19	Ja	

Totalt	1 301 352 kr	1 107 840 kr
Varav ej utbetalt 191231		- kr
Återbet av beviljade medel		6 108 kr
Bokfört ej utbetalt		400 000 kr
Bokförda utvecklingsbidrag 191231		1 101 732 kr

Bilaga 3 Ekonomisk uppföljning 2019

Ekonomisk uppföljning år 2019	Bokslut	Budget	Bokslut	Avvikelse	Förändr %	Kommentarer
<i>Belopp i tkr</i>	2018	2019	2019	Bu-Boksl 2019	2018-2019	
Nämndens egna kostnader						
Arvoden	-872	-886	-770	116	-12%	
Strategisk kompetensutveckling, resor	-78	-90	-13	77	-83%	
Representation, reklam, övrigt	-40	-40	-47	-7	18%	
Kostnader för Ipads	-97	-96	-109	-13	12%	
Summa	-1 087	-1 112	-939	173	-14%	
Medborgardialoger						
Arvoden	-17	-50	-13	37	-24%	
Annonser, hyra lokal, fika	-50	-70	-74	-4	48%	
Summa	-67	-120	-87	33	30%	
Planeringsreserv		-92		92	0%	
Bidrag Landsbygdsutveckling	-959	-1 000	-767	233	-20%	
Landsbygdsstöd företagargorganisationer	-600	-600	-600	0	0%	
Bidrag till upprustning av samlingslokaler	-489	-1 000	-1 102	-102	125%	
Landsbygdsnytt	-574	-375	-279	96	-51%	
Leader	-510	-510	-510	0	0%	
Ersättning till Landsbygdsenheten	-1 447	-1 469	-1 477	-8	2%	
Nettokostnad	-5 734	-6 278	-5 761	517	0%	